

Aart van Nes. (1626 - 1693)

Door Dr P.G. Vonk.



Aart (Jansse) van Nes, was bevelhebber van het eerste eskader in de zeeslag op Schoneveld onder opperbevel van de Ruyter. Van Nes stamde uit een familie van zeelieden. Hij zou op zijn elfde reeds naar zee zijn gegaan, waar hij op het schip van zijn vader en op dat van zijn oom vanaf de laagste rang opklom. Na de dood van zijn vader werd hij in 1652, 26jr oud, kapitein en nam onder Maarten H. Tromp deel aan de Drie-daagse Zeeslag in 1653 in de Eerste Engelse Oorlog (1652–1654) en in deze en andere zeeslagen in deze oorlog bewees hij zijn moed en kunde. In 1657 streed hij in de vloot van luitenant-admiraal van Wassenaer van Obdam tegen de Portugezen en weerde zich o.a. duchtig bij de verovering van een gedeelte van de Portugese suikervloot die uit Brazilië terugkeerde. Onder dezelfde vlootvoogd nam hij - zeer moedig en beleidsvol - tijdens de Noordse Oorlog deel

aan der strijd in de Sont tegen de Zweden op 8 november 1658. Onder de Ruyter voer hij naar de Middellandse Zee om slag te leveren tegen de Turkse zeerovers en tijdens deze tocht werd hij op 3 maart 1662 schout-bij-nacht. Ook vergezelde hij de Ruyter op diens bekende tocht naar de Goudkust en het Caraïbische gebied in 1664. Op 29 januari 1665 werd hij benoemd tot vice-admiraal bij de Admiraliteit van de Maze, en werd op 29 augustus 1665 belast met de "sea trials" van het zojuist te water gelaten nieuwe vlaggenschip "De Zeven Provinciën" dat later door de Ruyter tot zijn bedroemde vlaggenschip zou worden gekozen. Op 24 februari 1666 – nog geen 40 jr. – werd hij tot tot luitenant-admiraal bevorderd.. Tussen van Nes en de Ruyter heeft altijd een grote vriendschap bestaan. Enkele malen heeft hij de Ruyter als opperbevelhebber vervangen, o.a. op de tweede dag van de vierdaagse zeeslag toen op het admiraalsschip van de Ruyter, - de nieuwe "Zeven Provinciën" de grote steng was afgeschoten. Hij nam ook deel aan de Tocht naar Chatham (1667). In de Slag bij Solebay onderscheidde hij zich zodanig dat de Staten hem een rentebrief toekenden. In de Slag op Schoneveld speelde hij een hoofdrol, evenals in de Slag bij Kijkduin. Eind 1672, toen de Franse troepen via Bodegraven over de bevroren waterlinie naar Den Haag wilden doorstoten, droeg het bestuur van Rotterdam hem op om samen met vice-admiraal Johan de Liefde en zijn broer schout-bij-nacht Jan van Nes, de stad in staat van verdediging te brengen en de verdediging van de stad op zich te nemen. In 1674 voer hij onder bevel van Cornelis Tromp opnieuw naar de Middellandse Zee. Sindsdien is hij hoofdzakelijk aan land gebleven.

Hij overleed op 13 september 1693 en is begraven op het hoogkoor van de grote kerk te Rotterdam.